

**ИЗВЈЕШТАЈ ШТАБА МАЈЕВИЧКОГ НОП ОДРЕДА ОД 18
ФЕБРУАРА 1942 ГОД. ГЛАВНОМ ШТАБУ НОП ОДРЕДА БОСНЕ
И ХЕРЦЕГОВИНЕ О ЧЕТНИЧКИМ ПРОВОКАЦИЈАМА
И О РЕЗУЛТАТУ НАПАДА НА МИЛАДИЈЕ¹**

ШТАБ МАЈЕВИЧКОГ
НОП ОДРЕДА
Бр. 55/42
Дана 18-II-42 г.

**ГЛАВНОМ ШТАБУ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКИХ
ПАРТИЗАНСКИХ ОДРЕДА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ**

Положај

Дне 10 ов. мј. били смо вам упутили 2 наша курира са врло опширним извјештајем. Уз њега је био и извјештај ОК за ПК и ОК СКОЈ-а. На Јелици их је пресрела једна четничка десетина и разоружала их и отела сва писма. Једну ноћ су били затворени у четничком штабу, одакле су побјегли. Ми смо цијелу ствар испитали и по неким знаковима изгледа да су четници знали да ће наши курири тај дан проћи. Ми смо обадва курира смијенили, а ове шаљемо са оружаном пратњом.

Ми нијесмо упућивали никакав протест четничком штабу, јер смо то сматрали непотребним. Једино смо поштрили будност, одлучили да курире шаљемо под оружаном пратњом и изнијели цијели случај пред народне борце.

Ускоро смо сазнали да су 14-ог ов. мј. у Злом Селу ухапшени и разоружани 6 курира и 1 другарица који су ишли из Шековића к нама. Један дан смо требали да све то провјеримо. 16-ог ов. мј. упутили смо писмо четничком штабу у којем смо тражили да нам се пуне другови. Од њих нисмо добили одговора све до данас (18-II). У свом одговору они наводе да наши другови нијесу имали никаквих знакова на шубари а ни икаквих легитимација. Ми смо све те наводе одбили и поново тражили да нам изруче наше другове.

Уједно смо подузели сљедеће мјере:

1) Данас ће се у више села одржати протестни зборови на којима ће бити донесене резолуције које вам шаљемо.²

¹ Оригинал у архиви ЦК КПЈ.

² Редакција не располаже наведеним резолуцијама.

2) Издата је наредба у којој ће се објаснити друговима партизанима цијела ствар.

3) Предузете су мјере осигурања да се спријечи пребацивање тих другова преко Саве, тј. да их се преда хрватским властима. Наиме, јучер смо обавијештени да је замјеник Леке,³ Радивоје Керовић⁴ изјавио да ће наше другове предати хрватским властима, а оног „Турчина“⁵ међу њима стријељати.

Већ према развоју ситуације предузимат ћемо мјере.

Прије два-три дана пребјегао је нама један четник који нас је обавијестио да је једна четничка десетина, чији су чланови из села у којем се налази наш штаб, и који држе положаје 2 сата недалеко од нашег штаба, добила задатак да побије чланове штаба и команданта општине. Тај се четник није са тиме сложио и побјегао к нама. Ми смо га испитали и задржали смо га код себе уз становите мјере опреза. Он се боји ићи кући, јер — каже — хоће да га убију.

== = . . . = = =

Нокас су неки четници пуцали пред домом у Лопарама и викали: излазите напоље, то ће бити наше! Ово је већ трећа провокација сличне врсте.

== = . . . = = =

Обавијештени смо са потпуно поуздане стране да ће нас напасти непријатељ између 20 ов. мј. до 1-III. Од саме Тузле у два три правца треба да нас нападне једна пуковнија (преко 3 хиљаде људи). Такођер ће нас напасти од Бијељине и Брчког. Ове колоне које ће наступати од Тузле састављене су од хрватске војске, легије итд. Ми смо за сада одлучили да не напуштамо наш териториј него да дамо отпор на герилски начин, али ипак ћемо цијелу ствар још узети у претрес. Ви нам пошаљите ваше мишљење. На четнике не треба да рачунамо. Видите и сами шта њихово водство ради. Наравно, да ће бити много поштених четника који ће се борити с нама. Да није четничких провокација ми би ових дана извршили неке акције далеко од наших територија, те би на тај начин дошли до оружја а и развукли непријатеља.

Дне 10-II напали смо на Миладијама (између Челића и Брчког) једно војничко упориште. Послије трочасовне борбе заробили смо 38 пушака (све пушке), нешто метака, 1 тешки

³ Стево Дамјановић, звани Леко, капетан бивше југословенске војске, четнички командант на Мајевници

⁴ Радивоје Керовић, злогласни четнички војвода. Убијен послје рата као одметник.

⁵ Исмет Куносић, службеник из Тузле, члан КПЈ. Том приликом убијен од четника.

митраљез, ђебади, шињела и цокула. Ми смо имали 3 рањена и 1 мртвог, а непријатељ 10 мртвих и више рањених. О томе ћемо вам још писати, као и још о једној неуспјелој акцији једне бијељинске чете о којој се још води истрага.

Из свега овога можете сами закључити да нам је апсолутно потребна знатна оружана помоћ, и то што прије. Најбоље би било кад би се од вас могао пребацити један дио Пролетерске бригаде. Њезин долазак имао би великог политичког одјека у нашим крајевима. Обавијестите нас о свему што прије.

== = - - - = = = =

СТИГАО ЈЕ ДОКТОР⁶ О КОМЕ ЈЕ БИЛА ПРИЈЕЧ. У ВЕЗИ С ЊИМ МИ БИ ВАМ ДАЛИ ОВЕ СУГЕСТИЈЕ. ОН ЈЕ РОДОМ ИЗ ОВИХ КРАЈЕВА, У ГРАДУ ЈЕ ЖИВИО ОКО 13 ГОД. И ПОВЕЗАН ЈЕ СА МУСЛИМАНИМА ИЗ ОКОЛНИХ СЕЛА. ЗАТО БИ ПОЛИТИЧКИ РАЗЛОЗИ ИЗИСКИВАЛИ ДА ОН ОСТАНЕ ОВДЈЕ А САНИТЕТСКИ ДА ИДЕ К ВАМА, ЈЕР ЈЕ ЗА ЊЕГА ЗА САДА ОВАЈ ОДРЕД ПРЕМАЛЕН. НО, ИПАК ТРЕБА НАГЛАСИТИ ДА ЋЕ СЕ ОВАЈ ОДРЕД ШИРИТИ, И ДА ЋЕ СЕ ПРЕМА ТОМЕ И ЊЕГОВЕ ЗАДАЋЕ НА ПОЉУ ЛЕКАРСКЕ СЛУЖБЕ ПРОШИРИТИ. ОН НАВОДИ ТЕ РАЗЛОГЕ И ОСТАВЉА ВАМА ДА ОДЛУЧИТЕ. МИШЉЕЊЕ ЈЕ ШТАБА ДА БИ ОН ТРЕБАО ДА ОСТАНЕ ОВДЈЕ. ВЕЋ СМО — ПО НАШЕМ МИШЉЕЊУ — НАПРАВИЛИ ГРЕШКУ СА МАЈОМ⁷ КОЈИ ЈЕ ТРЕБАО ДА ДОЂЕ У СВОЈЕ РОДНЕ КРАЈЕВЕ. АКО ДОКТОР ОСТАНЕ ОВДЈЕ, МИ БИ ВАМ ПОСЛАЛИ ДОКТОРИЦУ ТАМО. УЈЕДНО ВАМ ЈАВЉАМО ДА СЕ У НАШОЈ БЛИЗИНИ НАЛАЗЕ 4 ЖИДОВА ЛИЈЕЧНИКА (МЕЂУ ЊИМА ИМА И ЖЕНА ЛИЈЕЧНИКА) КОЈИ ЛИЈЕЧЕ СИФИЛИС ПО СЕЛИМА. ОНИ НЕЋЕ ДА БЈЕЖЕ, ПА ВАС ПИТАМО ДА ЛИ ИХ ТРЕБАМО ЗАРОБИТИ И ПОСЛАТИ ВАМА.

ПОШАЉИТЕ НАМ ШТО ПРИЈЕ НОВАЦА ЈЕР ГА ИМАМО ВРЛО МАЛО.

ПРЕПИС ОНОГ ИЗВЈЕШТАЈА КОЈИ СУ ЗАПЛИЈЕНИЛИ ЧЕТНИЦИ ПОСЛАТ ЋЕМО ВАМ ДРУГИ ПУТА.

УЗ ДРУГАРСКИ ПОЗДРАВ

СМРТ ФАШИЗМУ — СЛОБОДА НАРОДУ!

18-II-42

(М. П.)

Зам. команданта
Ратко Перић

За штаб,
Командант одреда
Стјепан Јосић⁸
Ратко Перић _____

П. С. ПИСАЛИ [СМО] БИРЧАНСКОМ ШТАБУ ДА НАМ ОТСАДА КУРИРЕ ШАЉЕ УЗ ОРУЖАНУ ПРАТЊУ.

Стј.

⁶ Др Мустафа Мујбеговић

⁷ Цвијетин Мијатовић

⁸ Народни херој Иван Марковић-Ирац